

III. SPECIALIOJO PLANO SPRENDINIAI

1. TERITORIJOS PLANAVIMO DALIS

Planuojama teritorija apima Lazdijų rajono savivaldybės Noragėlių seniūnijos Mangaroto kaimo 2 žemės sklypą kad. Nr. 5913/0007:257 (4 brėžinys). Pagrindinė į planuojamą teritoriją patenkančio žemės sklypo naudojimo paskirtis yra kita (KT), naudojimo būdas – naudingųjų išteklių teritorijos (N). Žemės sklypo patenkančio į planuojamą teritoriją nuosavybės teisė priklauso Lietuvos Respublikai. Valstybinės žemės patikėjimo teise žemės sklypą valdanti Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos neprieštaruja, kad UAB „Parama“ vykdytų Lazdijų rajono Mangaroto žvyro telkinio išteklių naudojimo plano organizatoriaus funkcijas (4 tekstinis priedas).

UAB „Parama“, Lietuvos Respublikos teisės aktų numatyta tvarka 2019-06-27 d. yra gavusi Lietuvos geologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos leidimą Nr. KN-19-31 naudoti Mangaroto telkinio žvyro išteklius (1 tekstinis priedas).

Lazdijų rajono Mangaroto žvyro telkinio ištekliai patvirtinti Teritorinės naudingųjų išteklių komisijos 1976m. spalio 22 d. posėdyje (protokolas Nr. 7(231)). Išteklių naudojimo projektas parengtas dar 1977m., papildytas 2011 m. Projekto papildymas suderintas 2012 m.. Suteiktame kasybos sklype yra padarytas ir patvirtintas telkinio naudojimo (kasybos-rekultivavimo) projektas. Telkinys buvo pradėtas eksploatuoti, dalis žemės yra pažeista, kas matosi telkinio topografinėje nuotraukoje. Pasikeitus teisiniam reglamentavimui naudingųjų iškasenų srityje, bei pasenus minėtam telkinio naudojimo (kasybos-rekultivavimo) projektui, buvo pradėtas šis žemės gelmių naudojimo planas. Kadangi 1977 metais, poveikio aplinkai vertinimo atskiros procedūros nebuvo reglamentuotos, tai atskiros poveikio aplinkai vertinimo dokumento nebuvo parengta. Ūkinės veiklos poveikis aplinkai buvo vertinamas minėtame 1977 metų telkinio naudojimo (kasybos-rekultivavimo) projekte.

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo 30 straipsnio 2 dalimi, Lietuvos Respublikos žemės gelmių įstatymo 15 straipsnio 8 dalimi ir Žemės gelmių naudojimo planų rengimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. vasario 17 d. įsakymu Nr. D1-145 „Dėl Žemės gelmių naudojimo planų rengimo taisyklių patvirtinimo“, 11 punktu bei atsižvelgdamas į žemės gelmių naudojimo plano organizatoriaus įgaliotos UAB „GJ Magma“ prašymą, Lietuvos geologijos tarnyba prie Aplinkos ministerijos 2022-03-28 direktoriaus įsakymu Nr. 1-118 nusprendė pradėti rengti Lazdijų rajono Mangaroto žvyro telkinio išteklių žemės gelmių naudojimo planą, kurio planavimo tikslai – suprojektuoti racionalų ir saugų žemės gelmių išteklių iškasimą, kasybos metu paveiktų plotų rekultivavimą, suderinti fizinių ir juridinių asmenų, savivaldybės bei valstybės interesus dėl teritorijos naudojimo ir veiklos plėtojimo joje sąlygų (1.1 procedūrų dokumentas).

1.1. Žemės sklypo (sklypų) formavimas ir žemės paskirties nustatymas

Žemės sklypo kad Nr. 5913/0007:257, kurio projektinis Nr.1, riba ir plotas, kampinių taškų koordinatės nekeičiamos. Projektuojamo žemės sklypo plotas yra 43,4027 ha, o nekilnojamojo turto kadastrė ir registre registruotas 43,4200 ha. Pamatuoto ploto skirtumas yra 0.0173 ha atsiranda todėl, kad juridinis žemės sklypo plotas LKS-94 koordinacių sistemoje skiriasi nuo išskaičiuoto pagal stačiakampes koordinatas. 1998 m. atliekant žemės sklypo kadastrinius matavimus Lietuvoje pirmoje plano pusėje buvo rašomas juridinis žemės sklypo plotas, o sklypo plano antroje pusėje faktinis žemės sklypo plotas. Atlikus planuojamos teritorijos rekultivaciją, žemės sklypo, projektinis Nr.1, riba ir plotas, kampinių taškų koordinatės nekeičiamos.

Pagrindinė į planuojamą teritoriją patenkančio žemės sklypo naudojimo paskirtis yra kita (KT), naudojimo būdas – naudingųjų išteklių teritorijos (N). Žemės sklypo paskirties ir naudojimo būdas nekeičiami.

Išeksplotavus išteklius pagal Anykščių rajono savivaldybės bendrąjį planą žemės sklypo pagrindinė naudojimo paskirtis keičiama į žemės ūkio (Z). Naudojimo būdai gali būti: specializuotų sodininkystės, gėlininkystės, šiltnamių, medelynų ir kitų specializuotų ūkių žemės sklypai (Z2), rekreacinio naudojimo žemės sklypai (Z3), kiti žemės ūkio paskirties žemės sklypai (Z4). Taip pat, įvertinus liekaninį poveikį aplinkai, gali būti keičiama į vandens ūkio (H) ir miškų ūkio (M). Siekiant nustatyti abi paskirtis turi būti keičiamas šis naudojimo planas arba rengiamas žemės valdos projektas (žemės sklypo formavimo pertvarkymo projektas).

Paskirtis keičiama ir būdas/ai nustatomi atlikus išekspluotauto telkinio (dalies) markšneiderinius apmatavimus ir žemės sklypo kadastrinius matavimus. Projektuojamų sklypų bei specialiųjų žemės naudojimo sąlygų plotai ir geometrija turi būti tikslinami atliekant kadastrinius matavimus.

1.2. Planuojamos teritorijos naudojimo sąlygos

Žemės sklypas, į kurį patenka planuojamas naudoti plotas, turi LR specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nustatytus apribojimus, žemės gelmių išteklių telkiniai (VI skyrius, tryliktasis skirsnis), miško žemė (VI skyrius, trečiasis skirsnis). Sklype esantiems elektros tinklams nustatoma elektros tinklų apsaugos zona (III skyrius, ketvirtasis skirsnis).

Šiuo metu į planuojamą teritoriją patenkančiame sklype pagal miškų kadastro duomenis 6,9 ha plotas – miško žemė, IV grupės ūkiniai miškai. Planuojamoje teritorijoje esantis miškas ir dalis žemės, kuri nėra apaugusi mišku priskiriama valstybinės reikšmės miško plotams (4 brėžinys). Telkinio ištekliai patvirtinti 1976 m., projektas sudarytas ir suderintas nustatyta tvarka 1978 m. Telkinys yra eksploatuojamas nuo 1978. 2012 m. patvirtintas projekto papildymas. Tiek 1978 metų projekte, tiek 2012 metų projekto papildyme išteklių gavyba buvo suplanuota visame skirtingame kasybos sklype, tame tarpe ir miško žemėje. Tuo metu nebuvo atskiro teisinio reglamentavimo numatančio miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis ir kompensavimo mechanizmo. Įsigaliojus Miško įstatymo nuostatomis dėl miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis ir Vyriausybės nustatyta tvarka, valstybinės reikšmės miškų pavertimas galimas tik tada, kai jis "suplanuotas vietovės lygmens bendruosiuose planuose arba specialiojo teritorijų planavimo dokumentuose, arba detaliuosiuose planuose ir Vyriausybė priima nutarimą dėl tam tikrų valstybinės reikšmės miškų plotų išbraukimo iš valstybinės reikšmės miškų plotų". Dėl šių nuostatų eksploatuojamam pagal 1978 metų telkinio naudojimo projektą Mangaroto telkiniui yra rengiamas specialusis teritorijų planavimo dokumentas (žemės gelmių naudojimo planas).

Ruošiant planuojamos teritorijos plotus naudingųjų iškasenų gavybai žemės sklype teritorija, priskirta valstybinės reikšmės miško plotams, turi būti iš jų išbraukta Vyriausybės nutarimu. Bendras teritorijos plotas išbraukiamas iš valstybinės reikšmės miškų teritorijos sudaro apie 18,25 ha. Tikslus teritorijos plotas išbraukiamas iš valstybinės reikšmės miškų plotų tikslinamas, vadovaujantis miško kadastro duomenimis.

Pagal LR Miškų įstatymo (1994 m. lapkričio 22 d. Nr. I-671) II skyriaus, 11 straipsnio, 4 punktą miško žemėje galimas naudingųjų iškasenų eksploatavimo teritorijų formavimas ir naudojimas, kai nėra galimybės šių iškasenų eksploatuoti ne miško žemėje savivaldybės teritorijoje arba **kai baigiamas eksploatuoti pradėtas naudoti telkinys ar jo dalis, dėl kurių yra išduotas leidimas naudoti naudingąsias iškasenas.**

Paverčiant miško žemę kitomis naudmenomis, vadovujamasi Lietuvos Respublikos

Vyriausybės 2011-09-28 d. nutarimu Nr. 1131 „Dėl miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis ir kompensavimo už miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis tvarkos aprašo patvirtinimo ir kai kurių Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų pripažinimo netekusiais galios“. Kaip kompensacinė priemonė už miško išskirtimą, miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis, specialiojo plano organizatorius sumokėjo piniginę kompensaciją į Lietuvos Respublikos valstybės biudžetą. Miško žemės pavertimas kitomis naudmenomis vykdomas vienu etapu (4 brėžinys, 9 tekstinis priedas).

Nekilnojamojo turto kadastre ir registre registruoto kelio servitutas (tarnaujantis) kasybos laikotarpiui perkeliamas palei sklypo šiaurės vakarinį ir vakarinį pakraščius tarp taškų 4-14 (4 brėžinys). Išeksplotavus išteklius kelias bus atstatytas buvusioje vietoje.

Planuojamos teritorijos naudojimo sąlygos kasybos laikotarpiui pateikiamos 3.1.1 lentelėje, apribojimai nurodyti pagrindiniame brėžinyje (4 brėžinys).

Sklypas Nr.1 (plotas 43,4027 ha):

Nustatomi privalomieji reikalavimai kasybos laikotarpiui:

- ⇒ žemės paskirtis – kita;
- ⇒ naudojimo būdas – naudingųjų išteklių teritorijos;
- ⇒ nustatoma įvažiavimo į sklypą vieta – nurodoma pagrindiniame specialiojo plano brėžinyje.

Nustatoma, kad žemės sklype kasybos laikotarpiui taikomos šios specialiosios žemės naudojimo sąlygos:

- ⇒ Elektros tinklų apsaugos zonos (III skyrius, ketvirtasis skirsnis) (0,0126ha);
- ⇒ Žemės gelmių išteklių telkiniai (VI skyrius, tryliktasis skirsnis) (36,5687ha).

Servitutai:

Esamas: kelio servitutas (tarnaujantis daiktas).
Nauji nesiūlomi.

Žemės sklype, projektinis Nr.1, išeksplotavus žemės gelmių išteklius, atliekami rekultivacijos darbai.

Atlikus juos, žemės sklypo riba ir plotas, kampinių taškų koordinatės nekeičiamos, tačiau keičiami privalomieji jo naudojimo reikalavimai ir taikomos specialios žemės naudojimo sąlygos.

Išeksplotavus išteklius pagal Lazdijų rajono savivaldybės bendrąjį planą žemės sklypo pagrindinė naudojimo paskirtis keičiama į žemės ūkio (Z). Naudojimo būdai gali būti: specializuotų sodininkystės, gėlininkystės, šiltnamių, medelynų ir kitų specializuotų ūkių žemės sklypai (Z2), rekreacinio naudojimo žemės sklypai (Z3), kiti žemės ūkio paskirties žemės sklypai (Z4). Taip pat, įvertinus liekaninį poveikį aplinkai, gali būti keičiama į vandens ūkio (H) ir miškų ūkio (M). Siekiant nustatyti abi paskirtis turi būti keičiamas šis naudojimo planas arba rengiamas žemės valdos projektas (žemės sklypo formavimo pertvarkymo projektas).

Išeksplotavus išteklius naikinamas apribojimas: žemės gelmių išteklių telkiniai (VI skyrius, tryliktasis skirsnis).

Priklausomai nuo išsidėstymo vandens telkinio atžvilgiu, papildomai nustatomi: paviršiniai vandens telkiniai (VI skyrius, šeštasis skirsnis); paviršinių vandens telkinių pakrantės apsaugos zonos (VI skyrius, septintasis skirsnis); paviršinių vandens telkinių pakrantės apsaugos juostos (VI skyrius, aštuntasis skirsnis), dirvožemio apsauga žemės ūkio paskirties sklypuose (VI skyrius, keturioliktasis skirsnis). Vandens telkinių apsaugos zonos ir pakrantės apsaugos juostos turi būti nustatomos vadovaujantis paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo

tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007-02-14 įsakymu Nr. D1-98 ir jo pakeitimais, įvertinus suformuoto vandens telkinio morfometrinius rodiklius. Pagal planuojamos rekultivavimo darbus projektuojamo dirbtinio vandens telkinio apsaugos juosta ir zona sutampa.

Privalomieji reikalavimai ir specialiosios žemės naudojimo sąlygos keičiamos, tikslinat žemės sklypo (u) kadastrinius duomenis, vadovaujantis tuo metu galiojančiais teisės aktais.

Vadovaujantis žemės įstatymo 21 straipsniu priėjimą prie paviršinio vandens telkinio žemės savininkas privalo užtikrinti nustatytais pakrantės apsaugos juostomis.

3.1.1 lentelė

SPECIALIOJO PLANO TERITORIJOS TVARKYMO REŽIMO PAGRINDINIŲ SPRENDINIŲ APRAŠOMOJI LENTELĖ*						
Sklypo Nr.	Taško Nr.	Sklypo (jo dalies) kampų koordinatės, LKS-94		Privalomieji reikalavimai		Specialiosios žemės naudojimo sąlygos
		X	Y	sklypo (jo dalies) plotas m ²	sklypo paskirtis ir naudojimo būdas	
1	1	6007302.23	494455.73	43 4027	KT/N	Elektros tinklų apsaugos zonos (III skyrius, ketvirtasis skirsnis) (126 m ²); Žemės gelmių išteklių telkiniai (VI skyrius, tryliktasis skirsnis) (365687 m ²).
	2	6007557.97	494399.72			
	3	6007531.08	494120.39			
	4	6007427.39	494078.55			
	5	6007405.62	493970.98			
	6	6007508.33	493949.49			
	7	6007491.10	493795.28			
	8	6007229.43	493827.81			
	9	6006875.55	493870.06			
	10	6006877.44	493893.94			
	11	6006886.09	493987.45			
	12	6006751.65	494000.41			
	13	6006556.10	494067.07			
	14	6006585.37	494272.44			
	15	6006579.87	494387.91			
	16	6006712.93	494387.89			
	17	6006821.14	494250.90			
	18	6006984.50	494202.09			
	19	6007186.09	494471.82			

* Specialiojo plano teritorijos tvarkymo režimo pagrindinių sprendinių aprašomojoje lentelėje žemės sklypui, projektinis Nr.1, pateikti privalomieji reikalavimai ir specialios žemės naudojimo sąlygos kasybos laikotarpiui.

1.3. Susisiekimo sistema

Įvažiavimas/išvažiavimas į/iš sklypą(-o) – esamas rytinėje planuojamos dalyje. Produkcija iš telkinio vartotojams bus išvežama esamais vietinės ir valstybinės reikšmės keliais. Produkcijos išvežimo kelias – esamas, nes telkinys eksploatuojamas jau ne vienerius metus. Kelių apkrova dėl kasybos plėtros į sklypo vakarinę pusę nesikeičia.

Projektuojamo ploto viduje eismas vyks vidaus karjero keliais, kurių elementai turi atitikti kelių techninio reglamento KTR 1.01:2008 „Automobilių keliai“ (Žin., 2008-01-22, Nr. 9-322) ūkių vidaus kelių IIIv kategorijos reikalavimus. Minimalus vienos krypties eismo ir važiuojamosios dalies plotis be kelkraščių sudaro 3,5 m, kelkraščiai - po 1 m, kelio plotis be paplatinimų - 5,5 m. Posūkio spinduliai nereglamentuojami. Kelio paviršius formuojamas buldozeriu sutankinant naudingojo klodo sluoksnį. Išilginis kelio nuolydis negali būti didesnis už 8 %. Įrengiant laikinus kelius jų kelkraščiuose turės būti iškasti 0,4-0,5 m gylio paviršinio vandens nuvedimo kanalėliai.

Karjerą eksploatuosianti įmonė nuolat prižiūrės produkcijos išvežimo kelio atkarpą iki valstybinės reikšmės kelio ir užtikrins gerą jos būklę.